

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทพยาบาลวิชาชีพอนามัย
ของพยาบาลในสถานประกอบการ เขตนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออก

กรรณก นาเครือ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2559

Copyright by Mahidol University

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทพยาบาลอาชีวอนามัยของพยาบาลในสถานประกอบการ
เจตนาคมนอุตสาหกรรมภาคตะวันออก

FACTORS RELATED TO ROLE PERFORMANCE OF OCCUPATIONAL HEALTH NURSES
AMONG NURSES IN INDUSTRIAL ESTATES, EASTERN REGION OF THAILAND

กรรณก นาเครือ 5536111 PHCN/M

พย.ม. (การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : วันเพ็ญ แก้วปาน, ศ.ด. (บริหารสาธารณสุข), สุรินทร กลัมพากร,
Ph.D. (NURSING), จุฑาธิป ศิลบุตร, ปร.ด. (คณิตศาสตร์)

บทคัดย่อ

การปฏิบัติงานตามบทบาทพยาบาลอาชีวอนามัยเพื่อให้พนักงานมีสุขภาพดี เพิ่มผลผลิตในการทำงาน และลดค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลของพนักงานในสถานประกอบ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานตามบทบาทพยาบาลอาชีวอนามัยของพยาบาล กลุ่มตัวอย่างเป็นพยาบาลที่ทำงานในสถานประกอบการที่มีพนักงานตั้งแต่ 200 คนขึ้นไป จำนวน 134 คน สุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการส่งแบบสอบถามแบบตอบด้วยตนเองทางไปรษณีย์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมสำเร็จรูปด้วยสถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยมัธยฐานเลขคณิต วิเคราะห์ความสัมพันธ์ด้วยค่าไค - สแควร์ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอน

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่ (ร้อยละ 44.8) มีการปฏิบัติงานตามบทบาทพยาบาลอาชีวอนามัยโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยส่วนบุคคล ระดับการศึกษา การได้รับการอบรมด้านการพยาบาลอาชีวอนามัย ลักษณะงาน รูปแบบการทำงาน ความยากง่ายของงาน สภาพแวดล้อมในการทำงานด้านกายภาพ เคมี จิตสังคม และการรับรู้บทบาทพยาบาลอาชีวอนามัย มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานตามบทบาทพยาบาลอาชีวอนามัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.05$)

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุแบบขั้นตอน พบว่า การอบรมด้านการพยาบาลอาชีวอนามัย สภาพแวดล้อมในการทำงานด้านกายภาพ เคมี จิตสังคม และการรับรู้บทบาทพยาบาลอาชีวอนามัย สามารถร่วมกันทำนายการปฏิบัติงานตามบทบาทพยาบาลอาชีวอนามัยได้ ร้อยละ 34.1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.05$)

ข้อเสนอแนะแก่ผู้บริหารสถานประกอบการในด้านการเสริมสร้าง สนับสนุนให้พยาบาลอาชีวอนามัยมีการปฏิบัติงานตามบทบาทเพิ่มขึ้น โดยมีการมอบหมายงานที่ชัดเจน สนับสนุนโอกาสในการอบรมเพิ่มเติม และพิจารณาให้ค่าตอบแทนเหมาะสมกับภาระงาน อีกทั้งองค์กรวิชาชีพควรระบุบทบาทพยาบาลในสถานประกอบการให้ชัดเจน

คำสำคัญ: การปฏิบัติงาน / บทบาท / พยาบาลอาชีวอนามัย

FACTORS RELATED TO ROLE PERFORMANCE OF OCCUPATIONAL HEALTH NURSES AMONG NURSES IN INDUSTRIAL ESTATES, EASTERN REGION OF THAILAND

KORNKANOK NAKHRUEA 5536111 PHCN / M

M.N.S. (COMMUNITY NURSE PRACTITIONER)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: WONPEN KAEWPAN, Dr. P.H. (PUBLIC HEALTH ADMINISTRATION), SURINTORN KALAMPAKORN, Ph.D. (NURSING), JUTATIP SILLABUTRA, Ph.D. (MATHEMATICS)

ABSTRACT

The objectives of occupational health nursing performance are to keep employees healthy, increase productivity and reduce healthcare costs in the workplace. The purpose of this study was to examine the factors related to role performance of occupational health nurses. The sample consisted of 134 occupational health nurses working in establishments having more than 200 workers located in industrial estates in the eastern region of Thailand. The self-administered questionnaire were mailed to the samples for data collection. Data were analyzed using descriptive statistics, chi-square, Pearson's product moment correlation coefficient, and Multiple Regression Analysis.

The results showed that most of the sample had role performance of occupational health nursing at a moderate level (44.8 %). Personal factors including education level, occupational health nursing training, the work pattern, difficulty of the tasks. The work environment, including being exposed to the physical hazards, chemical and psychosocial hazards. The role perceptions of occupational health nurses were significantly related to the role performance of occupational health nurses (p -value < 0.05).

Occupational health nursing training, physical hazards, chemical hazards, psychosocial hazards and the role perception of occupational health nurses could altogether predict 34.1% of variance in the role performance of occupational health nurses (p -value < 0.05).

It is suggested that administrators should support opportunities for training, salaries and jobs assignment based on role performances of occupational health nurses. The professional organization should identify the clear role of occupational health nurses.

KEY WORDS: PERFORMANCE / ROLE / OCCUPATIONAL HEALTH NURSES

153 pages